

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/392/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113217571
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4113217571.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členov senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Borisa Minksa, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: W. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom C., D. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, Námestie legionárov 5, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, Sov. hrdinov 163/66, o zaplatenie 1.478,82 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 29. januára 2015 č. k. 7C/170/2014-71 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a vo výrokoch o trovách konania žalovaného a vedľajšieho účastníka **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa konanie v časti o zaplatenie sumy 80 eur zastavil. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Žalobu zamietol, žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 96 ods. 1 OSP, § 4 ods. 8, § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 54 ods. 1, § 100 ods. 1, § 101, § 111, § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a na základe vykonaného dokazovania zistil, že spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a. s., Suché mýto 4, Bratislava, IČO: 00 151 653 a žalovaný uzatvorili dňa 19. 07. 2002 zmluvu o účte, ktorou sa spoločnosť B. zaviazala viesť pre žalovaného sporozírový účet. Spoločnosť B. sporiteľňa, a. s. a žalovaný uzatvorili dňa 19. 07. 2002 zmluvu o vydaní a používaní bankovej platobnej karty, ktorou sa spoločnosť B. sporiteľňa, a. s. zaviazala vydať žalovanému bankovú kartu VISA Electron-Int. Spoločnosť B. sporiteľňa, a. s. a žalovaný uzatvorili dňa 12. 08. 2005 zmluvu o vydaní a používaní bankovej platobnej karty, ktorou sa spoločnosť B. sporiteľňa, a. s. zaviazala vydať žalovanému bankovú kartu VISA Electron. Spoločnosť B. sporiteľňa, a. s. a žalovaný uzatvorili dňa 25. 09. 2006 zmluvu o poskytnutí balíka produktov a služieb, ktorou sa spoločnosť B. sporiteľňa, a. s. zaviazala poskytnúť žalovanému bankové produkty v kombinácii balíka EXTRA. Spoločnosť B. sporiteľňa, a. s. a žalovaný uzatvorili dňa 25. 09. 2006 dodatok k zmluve o bežnom účte, ktorým sa spoločnosť B. sporiteľňa, a. s. zaviazala viesť pre žalovaného bežný účet. Spoločnosť B. sporiteľňa, a. s. listom zo dňa 09. 05. 2008 dala žalovanému výpoveď zo zmluvy o bežnom účte č. XXXXXXXXXX/XXXX a zároveň ho vyzvala, aby vyrovnal debetný zostatok na účte v sume 56.802,20 Sk. Spoločnosť B. sporiteľňa, a. s. a žalobca uzatvorili dňa 24. 03. 2011 zmluvu o postúpení pohľadávok č. 0568/2011/CE, predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávok B. sporiteľne, a. s. voči žalovanému na žalobcu. Spoločnosť B. sporiteľňa, a. s. listom zo dňa 12. 04. 2011 oznámila žalovanému postúpenie pohľadávky na žalobcu. Dňa 27. 11. 2011 uzatvorili žalobca a žalovaný dohodu

o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach, podľa ktorej žalovaný uznal, čo do právneho dôvodu a výšky, záväzok voči žalobcovi, ktorý vznikol na základe zmluvy číslo zákazníka 231963840 s pôvodným veriteľom vo výške 2.873 eur, ktorý pozostáva z istiny 1.906,69 eura, ostatného príslušenstva 563,27 eura, úroku z omeškania a nákladov na inkasné konanie. Vzájomný vzťah účastníkov má svoj pôvod v spotrebiteľskej zmluve, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Listom spoločnosti B. sporiteľňa, a. s. mal súd preukázané, že banka zmluvu o bežnom účte č. XXXXXXXXXX/XXXX vypovedala dňa 09. 05. 2008 a zároveň ho vyzvala, aby vyrovnal debetný zostatok na účte v sume 56.802,20 Sk. Dohodou o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach mal súd preukázané, že žalovaný dňa 27. 11. 2011 uznal, čo do právneho dôvodu a výšky záväzok voči žalobcovi, ktorý vznikol na základe zmluvy číslo zákazníka 231963840 s pôvodným veriteľom vo výške 2.873 eur, ktorý pozostáva z istiny 1.906,69 eura, ostatného príslušenstva 563,27 eura, úroku z omeškania a nákladov na inkasné konanie. Súd uviedol, že konanie v rozpore s dobrými mravmi na účely Zákona o ochrane spotrebiteľa je konanie, ktoré je v rozpore so zžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody. Po čiastočnom zastavení konania bolo predmetom konania zaplatenie sumy 1.398,82 eura s príslušenstvom. Žalobca tento nárok uplatnil na základe zmluvy o postúpení pohľadávok a na základe dohody o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach. Z predmetnej dohody vyplýva vyhlásenie žalovaného, že záväzok voči žalobcovi uznáva, čo do dôvodu a výšky. V čase podpisu predmetnej dohody už pohľadávka žalobcu bola premlčaná, pričom v bode 3.4 je uvedené, že dlžník vyhlasuje, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Uznanie žalovaného, ako aj jeho vyhlásenie o tom, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch, bolo vykonané na pretlačenej formulári žalobcu a činnosť žalovaného spočívala len v podpise predtlačenej a žalobcom vypísanej formulára. Súd preto podrobil rozhodnutie žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohody o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach skúmaniu aj z pohľadu súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľskej zmluve a nekalých obchodných praktík, pričom dospel k záveru, že boli naplnené znaky zákonného inštitútu konania v rozpore s dobrými návrhmi podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z., keď žalovaný uznal svoj záväzok voči žalobcovi a zároveň prehlásil, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch, pričom túto vedomosť zrejme nemal, nakoľko, pokiaľ by žalovaný mal dostatok informácií o následkoch premlčania, uvedenú dohodu spojenú s uznaním dlhu by nepodpísal. Ak by žalobca postupoval s odbornou starostlivosťou, nepoužil by jeden formulár, ktorý obsahuje aj dohodu o splátkach ako dvojstranný právny úkon a zároveň aj uznanie dlhu ako jednostranný právny úkon, a navyše, obsahuje aj ustanovenia o tom, že žalovaný vyhlasuje, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Vyššie popísané konanie žalobcu súd vyhodnotil ako konanie v rozpore s dobrými mravmi a dospel k záveru, že dôsledkom takéhoto konania žalobcu je, že uznanie dlhu žalovaným je právne neúčinné. Následne súd postupom podľa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy skúmal, či v danej veci nie sú naplnené zákonné podmienky alebo prekážky, ktoré bránia priznať plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy a prihliadol aj bez návrhu na premlčanie nároku žalobcu voči žalovanému. Vychádzal pritom z listu právneho predchodcu žalobcu zo dňa 09. 05. 2008, z ktorého vyplýva, že pohľadávka právneho predchodcu žalobcu sa stala splatnou dňa 09. 05. 2008. Premlčacia doba na uplatnenie práva žalobcu na súde, ktorá je tri roky, začala plynúť dňa 10. 05. 2008 a uplynula dňa 10. 05. 2011. Preto nárok žalobcu voči žalovanému uplatnený na súde dňa 24. 05. 2013 bol uplatnený až po uplynutí premlčacej doby. Na základe vyššie uvedených výsledkov dokazovania a ich právneho vyhodnotenia súd žalobu nepovažoval za dôvodnú, preto ju po čiastočnom zastavení konania zamietol. O trovách konania žalovaného súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP z dôvodu, že žalovaný mal v konaní plný úspech, ale nepriznal mu náhradu trov konania, nakoľko si žiadne neuplatnil. O trovách konania vedľajšieho účastníka súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP z dôvodu, že žalovaný, na ktorého strane vedľajší účastník vystupoval, mal v konaní plný úspech, ale nepriznal mu náhradu trov konania, nakoľko uplatnené trovy nepovažoval za účelne vynaložené.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v jeho zamietajúcej časti žalobca odvolanie, odôvodniac ho nesprávnym právnym posúdením veci a nedostatočným zistením skutkového stavu. Uviedol, že dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, teda má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Žalovaný sám požiadal o vystavenie splátkového kalendára, pričom dohoda bola odporcovi zaslaná poštou podpísaná žalobcom. Žalovaný po zvážení dohodu podpísal a zaslal ju späť žalobcovi.

Obsahom dohody je uznanie dlhu zo strany žalovaného, pričom právnym následkom uznania práva, ktorý nastáva priamo zo zákona, je prerušenie plynutia premlčacej doby. K naplneniu ustanovenia § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, tzn. k prerušeniu plynutia premlčacej doby a k plynutiu novej 10-ročnej premlčacej doby, zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Tým, že žalovaný podpísal dohodu, prejavil svoju vôľu záväzok splniť, čo je zároveň v jeho záujme, pretože po jeho splatení nebude figurovať v databáze neplatičov, čím sa môže v budúcnosti zlepšiť jeho postavenie pri žiadosti o úver. Dohoda neobsahuje žiadne zložité formulácie a jej obsah nie je tak rozsiahly, aby sa s ním žalovaný nemal možnosť oboznámiť. Poukázal na to, že ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno chápať ako ochranu ľahkomyselnosti a nezodpovednosti spotrebiteľa. Daným prístupom súdu dochádza k popretiu procesnej zásady rovnosti účastníkov. Konanie žalovaného nemožno považovať za morálne, čestné, a preto nemožno súhlasiť s tým, aby takémuto konaniu bola zo strany súdu poskytnutá ochrana. Namietal tiež aplikáciu ustanovenia § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a uviedol, že aplikáciou tohto ustanovenia dochádza k značnému narušeniu princípov právneho štátu. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a návrhu žalobcu vyhovieť, alternatívne ho navrhol zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Žiadal priznať trovy konania na súde prvého stupňa, ako aj odvolacieho konania v sume 95,71 eura.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že súd správne vyhodnotil konanie žalobcu v rámci predkladania formulára o uznaní záväzku za rozporné s dobrými mravmi, čím dospel k záveru, že dôsledkom takéhoto konania žalobcu je právne neúčinné uznanie dlhu žalovaným. Poukázal na rozhodovaní činnosť súdov a uviedol, že to, že žalobca považuje znenie § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. za nesúladne s Ústavou SR, nemá na rozhodnutie súdu žiaden vplyv a opomína to, že námietku premlčania vzniesli aj v podaní z 27. 01. 2015. Odvolanie žalobcu vyznieva tak, ako keby si žalobca od súdu nárokoval, aby súd ochraňoval hospodárske záujmy na jeho strane. Z uvedených dôvodov navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil, preto rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplata sumy 1.478,82 eura, spolu s úrokom z omeškania v sume 277,72 eura a 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 906,69 eura od 18. 03. 2013 do zaplata a trov konania. V žalobe uviedol, že nadobudol pohľadávku veriteľa Slovenská sporiteľňa, a. s., Tomášikova 48, IČO: 00 151 653 na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24. 03. 2011. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili zmluvu, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému peňažné prostriedky za podmienok upravených v zmluve. Žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy, právny predchodca žalobcu od zmluvy odstúpil a vyzval žalovaného na zaplata dlžnej sumy. Pohľadávka ku dňu postúpenia predstavovala sumu 2.478,82 eura. Žalovaný uznal uvedený záväzok v Dohode o uznaní záväzku. Žalovaný ku dňu podania žaloby zaplatil sumu 1.000 eur. Pohľadávka ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 1.478,82 eura. V priebehu konania vzal navrhovateľ návrh v časti zaplata sumy 80 eur späť a v tejto časti bolo konanie zastavené. Návrh žalobcu súd zamietol a v dôsledku odvolania zo strany žalobcu bola zamietajúca časť napadnutého rozsudku predmetom preskúmania odvolacím súdom.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a to teda tým, či je správny právny záver

súdu prvého stupňa, že uznanie dlhu žalovaným je právne neúčinné a tiež aplikáciou ustanovenia § 5b zák. č. 250/2007 Z. z.

Odvolačný súd po preskúmaní veci v rozsahu a z dôvodov uvedených žalobcom v odvolaní dospel k záveru, že súd prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti riadne zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil, pričom pri posúdení veci zohľadnil všetky v konaní vykonané dôkazy, preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, a keďže s odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 219 ods. 2 OSP odkazuje. Na potvrdenie správnosti záverov súdu prvého stupňa a k námietkam uvedeným v odvolaní žalobcu odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa sa správne zaoberal platnosťou dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, uzavretej na formulári vyhotovenom žalobcom, ktorého obsah žalovaný nemohol ovplyvniť a stotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa v tom, že uzatvorenie takejto dohody je v rozpore s dobrými mravmi, keď žalobca v snahe dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku umiestnil prehlásenie dlžníka o vedomosti premlčania dlhu do dohody o uzavretí splátkového kalendára. Na tomto závere nič nemení ani to, že v danom prípade bola časť dohody o úhrade v splátkach vyplnená, pretože stále platí, že prehlásenie dlžníka o premlčaní dlhu je vsunuté do časti dohody o uzavretí splátkového kalendára, do bodu 3.4, kde sa do dohody nič nevpisuje, a teda pozornosť žalovaného sa predovšetkým sústreďuje na časti, ktoré sa do dohody vypisujú, pričom by bolo logické, aby bola vedomosť žalovaného o premlčaní dlhu umiestnená v časti, kde žalovaný prehlasuje, že dlh, čo do právneho dôvodu a výšky uznáva. Je tiež nelogické, aby žalovaný, ak by vedel, že jeho pohľadávka je premlčaná, sa sám domáhal plnenia takejto pohľadávky v splátkach. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd so závermi súdu prvého stupňa ohľadne dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach stotožnil.

Podľa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ktoré nadobudlo účinnosť 1. mája 2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Otázkou účinnosti ustanovenia § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa sa zaoberal už aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 3 MCdo 12/2014 zo dňa 21. 04. 2015, pričom mal za to, že prvostupňový súd musí vziať na zreteľ § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pričom ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ je povinný prihliadnúť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Má tiež zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 1. mája 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom (rozsudok NS SR sp. zn. 3 MCdo 12/2014 zo dňa 21. 04. 2015).

Keďže v danej veci žalovaný namietal aj aplikáciu ustanovenia § 5b zák. č. 250/2007 Z. z., odvolací súd sa zaoberal aj touto jeho námietkou. Napriek už uvedenému k aplikácii ustanovenia § 5b citovaného zákona bolo v danej veci potrebné zohľadniť, že už v priebehu konania došlo aj k vznieseniu námietky premlčania vedľajším účastníkom na strane žalovaného, preto bez ohľadu na ustanovenie § 5b citovaného zákona bolo povinnosťou súdu prvého stupňa sa námietkou premlčania zaoberať. Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí citoval aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní, ktoré je potrebné na vec aplikovať. Odvolací súd sa so záverom súdu prvého stupňa o premlčaní predmetnej pohľadávky stotožňuje, preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože žalovanému žiadne trovy nevznikli a vedľajší účastník si trovy odvolacieho konania nevyčísľil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.